

К И О П И

№ 24

ДЕКАБР 1978

— Наһаг кәлмисиниз, зај мәһсула јол јохдур!
— Напраско пришли. Нет дороги браку!

Рассам П. ШАНДИН

Земинди Баяттылары

Күнәш гырмызы байраг,
Үфүгө санчылды, бах!
Достлар, жени ил кәлиб
Алны ачыг, үзү ағ!

Әсир сәрин килавар,
Долешыр дијар-дијар.
Вәтеним башдан-баша,
Новбахардыр, новбахар.

Шаналар төлө чыхды,
Беләдән-белә чыхды.
Дәстә-дәстә икидләр,
Мугана, Милә чыхды.

Үфүгдөн нур үзүлдү,
Күлләр үстә сүзүлдү.
Ағ памбыдан тәјалар
Чәркә-чәркә дүзүлдү.

Бу торпагда биз карәк
Күл јетирәк, күл дәрәк.
Ленин орденли Бакым,
Байрамын чох мубарәк!

Јалчын гајанын гашы...
Бир тарихидр һәр дашы.
Үфүгләр сөјкөнб
Тәнкәләрин бир башы.

Зәһмәти кетмир һәдәр,
Алла гыздыр алымда төр.
Гармазыл чыхардыг
Хәзәрден Хәзәр гәдәр.

Фәрәһин чадыр инди,
Умәна тадыр инди.
Фәтһ етадим зирвәлар
Улдузду, Ајдыр инди.

Ашыг, көклә төлләри,
Чашун маһны селләри.
Мин-мин зәфәр көзләјир
Лени илдә елләри.

Фитнәјә әл атанлар,
Малы мала гатанлар...
Гөј чыхсын чәркәмиздән
Мүфтә јејиб јатанлар.

Чошду синәмдә бир сәс
Ешитсин буну һәр кәс.
Бизим шуарымыздыр:
«Ишләмәјән дишләмәз!».

Бах бәһәрә, боллуға,
Тәнбәл, кирмә коллуға.
Рушвәтхорун әлләри
Кәсилсин бир јоллуғал!

Көнүл, фәрәһлән, өјүн,
Һәјәтими тој дүйүн.
Чалышаг жени илдә
Байрама дәнсүн һәр күн!

МӘЧЛИС АРӘСТӘДИР

Јени ил шәрәфинә гәјри-ади бир мәчлис дүзәлтмишкис. Онуң асас апарычылары тәнтәно ил јола салачагылмаз Көһнә илдә јонлуу сәбирсизликлә көзләдијимиз Јени илдә бир мугам кәлиб чатып ки, илләр мәчлисиндә гошалашыб. Онлар бол не мәтләрлә бәзәдилмиш байрам сүфрәсиниз јухары башында шад-хуррам, вугарла өјләшибләр. Мәчлисизизә пәмбиг бечәрәндәрин, поләд әридәндәрин, нефтичәләрин, ишпаатчыларын, малдарларын, тахылчыларын, үзүмчүләрин, тароавәзиләрин, тутунчуларын ән јакшыларын дө вәтә олунублар. Мәчлисдә, габагычларын архасында киләләрәк, башларын ашагы салыб отуран тәһбәләр, бүрөкратлар, струдирмәчиләр дө вәрдыр.

Кечә саат он икијә аз галыр, Көһнә ил ајага галыб, гысча бир питт сөјләјир:

КӨНӨ ИЛ: — Билдијиниз ким, 1978-чи илдә күнләримиз бир-бириндән хош кечиб. Сизилә бир чох шанлы вә әләмәтдәр һадисәләрин шаһиди олмушуг. Вәтенимиз көзүмүзүн габагында бир шиллә дө учалыб... Бундан сонра исе биз Јени ил учалдагач. Одуң ки, ичазә верин, она «Хош кәлиссән, гәдәмләрәни мубарәк!» — дөјәк.

ЈЕНИ ИЛ: — (Етирирамла ајага галыр). Хош күнүңизә кәлишмиң! (Өли илә мәчлис-доклорин саламлајыр).

КӨНӨ ИЛ: — Инди исе ичазәсинлә, бу күн мәчлисиндә иштирак едән әмәк габагычларындан бир нечәсини Јени илә танытдырмагы өзүмә борч билләрәм. Бах, өн чәркәдә әјләшмиш күләрүз, мәһрибан бахышлы гыз Бәрдә районундагы «Коммунизм» колхозунун мәшһур сүрүч-механик Төрлян Мусәјевадыр. О, зәрбиң илдә «Маян коммунист» бүлгәриндән 432 тон «аг гызыл» бошалаб, бунуңла да сүрүч-механик гызлар арасында рекорд вуруб! Төрлянын бөјрүндә әјләшән Газах районундагы Сәмад Вурғун адына совхозун ады-санды бригадирин, ССРИ Али Советиниң депутаты Фәрәли Аббасовду. Онуң бригадасы өһдәсиндә олан 70 гектар үзүм сәһәсиниң һәр гектарында мөсүлдәрләриң нәзәрдә тутулган 66 сентнер әвәзинә 175 сентнерә чатдырыб. Бригада илдијәдәк кәлиң бешиллијин һесабына 935 тон үзүм гәвнәл вериб. Фәрәлинин јанындагы Ләикәран районундагы Балоглан Аббасов адына совхозун бригадириниң дөфә Ленин орденли Гаһы Әлијевдир. Гаһынның бригадасы һәр гектардан 539 сентнер рекорд мөсүлү — тараваз көтүрүб...

Даһа кими дејим? Мәчлисизиздә Сошиал районундан мәшһур комбајнчы, Сәнакис

Әмәји Гәһрәманы Баба Сәмадов, Губа районундан мөһәжирлик үзрә бригадир, Гырмызы Әмәк Байрагы орденли Фөррүх Аббасов, Загатала районундан Сошиалст Әмәји Гәһрәманы, мәшһур тутунчу Залха Хәсәнова, Ханлар районундагы «Гырмызы Самух» совхозунун чобаны, республика коисомолу мукафаты лауреаты Мәнәимәд Гулијев, Бақыдан габагычлы ишпаатчы Асиф Әскәрәв бә бир чох башга һөрмәтли јолдашлар иштирак едилрләр.

ЈЕНИ ИЛ: — Чох көзәл, чох пакизә! Намысымы үзүн өмүр, чанаслыгыны вә бундан сонра да бәјүк гәләбәләр арузулајырың!

КӨНӨ ИЛ: — Јолдашлар, мәнә елә кәлир ки, мәчлисизиз вә чур төрләләр кәчс, Јени ил елә биләчәк ки, ишларынсы һәр јердә чагбачагдыр. Одуң ки, ханшы еләјирәм, кимин өтән илә әнд не суалы вә јахуң шикәјәт әрәс, утаныб-чәкинәсин...

БИРИНЧИ АДАМ: — Мәнил бир суалым вар.

КӨНӨ ИЛ: — Бујур! БИРИНЧИ АДАМ: — Губаның Хароша кәндидән кәлишмиң. Адым Бошр, фамилиям Зейналовду. Суалымын мәғзин будуң ки, август әјиндә Кудымлин марданса бир ара һәкинми кәлди. Дејиләр, залым баласын бәшы да, әли дө гызылдыр, өзү дө кары, кору, шили сапсагала анадәнкәлмә еләјир. Беш күн мәнил, беш күн Јусиф Шых-балајевин евиндә галды. Бир дө көзүмүзү ачдык ки, «әким!» гәјбә чыхыб... Инди ејрәмәк истајирәм ки, нуллариныс баредә кимә мүрачатә еләјәк вә о фырылдагычыны һардан ташы әзишдирәк?

КӨНӨ ИЛ: — Мүрачатә еләјин Губа районунуң ағамлыга вә көһнәлијин галыгыла гәришә әвф тобында яларан әлавләр тәшкисатларына. Ара һәкинмиң дө Хароша кәнди кимә башга бир кәндә ахтарың. Ајдындар?

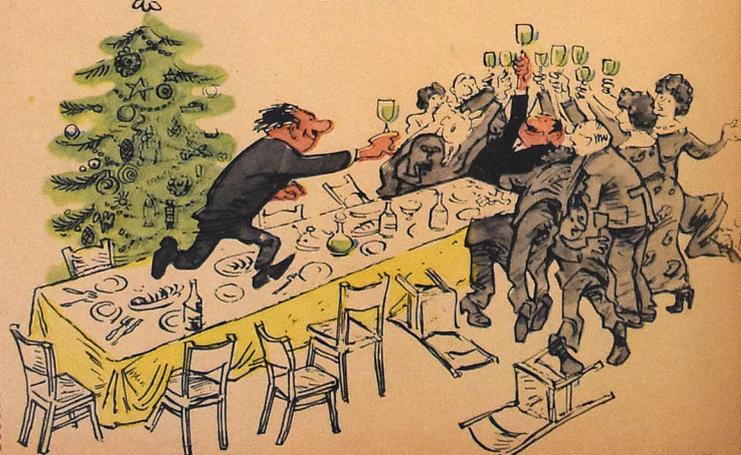
ИКИНЧИ АДАМ: — Мәнил дө бир шикәјәт вар: бешинчи Бунухиш лотереја билетли илә гызыл корпуслу «Ракета» гол сааты улмушам!

КӨНӨ ИЛ: — Сәни тәбрик едирик! Даһа шикәјәт нијә? Дәвә удмајачагдың ки?

ИКИНЧИ АДАМ: — Еләдир... Амма горхурам дәвә дө удеам, Бақыдан әвәзинә кечән көндәрәләр, 33791 серијалы, 409 нөмрәли билетлинин улдушунә Бақы Идман вә Мәдәни Милләр Гызарәт Идарәси гызыл саат әвәзинә ади саат көндәрди. Мән дө көтүрүб өзә...

Арды 4-чү сәһифәдә.

Рәисин гәлибнә јол тапды.
Путь к сердцу начальника.

Рессам П. ШАНДИН

БЕШИАЛИНИ 3-чү ИЛИНДӘ Кирлинин КӘЗҮ МАӘ

Јени илди гаршыламаға һәзирләшдырдыг. Тонаг чегардыгымыз гәһүм-гәргәлә һәлә јылгышамыздыр. Тәкчә әмиргәт кәлимиң ки, күлә бизә өл-јага елсин. Әслиндә исе о өзү өл-јага долешдырды. һәр дөфә сәлиг-сәһмәйлә ачылымыш столун јанындан кенәдә:

— Бу әндәра галмыш боғазым не тәз-тәз гурујур, — дејиб, шампан шәрәбиндән бир бакал сузуб, киләләр вә тәздәдән бәшләјирдә өл-јага долешмаға.

Бу әрәдә ушагларын әнасы гоңшу отагдан чыхыб, киләләнә киләләнә мәнә бүкүлү бир шөј уздади:

Әмиргәдә көрмәдим ки, бирчә дөфә өзә әли һәдјијәли кирсән. Бујур, мән сөнүнчүн һәдјијә алышмам! Гонаглар кәлимиш кеч о бири отагда кейн.

Мән гоңшу отагда палтарымы дөјешимә, өзүмү сәлигә сәланәдәк, сән демә, гонаглар да кәлибмиш. Елә галыны ачыб, ичәри кирмәјими көрдүм, гонаглардан бири бәрк шағанга чәкди, о бириләр дө она гошулдлар. Өзүмү итирдим. Әмиргәтүм күлмәкдән ашармыш көзләрини сәл-сәлә голумдан јалшысыб, мән бәдәнүмдә әһнәнин габагына чәкди. Балк, әјнадән мәнә гәрибә гијәфәли бир адам бәхирдә. Онуң әјиндәки шәлварын балағынын бири топуғундан иди, о бири дөшәмәгә дөјирди. Өзү дө шәлвар чәпәндәзи тикилдијиндән сол балағы бурдур-бурдур улмушам. Гоһумлардан бири о јән-бә јәниме кәчиб деди:

— Јәгин Әли Бәјрамов адына Бәкә тикш фабриканың мөтаби олачыг. һаны үстүндәки јәтәли, бәри вәр көрүм. — Бәздә, — дедим, — оларын ишидир. Прәскүрантынын нөмрәси 34094433, доделдин нөмрәси 010801. Гијәтмә дө 21 манат 50 гәпик, Бишым чыкмир ки, техники-назарәт шө'бәси бу чур биачырыч мөсүлү сатышыш көндәрәндә не фикрилдиш?

Кимсә аралыга сөз атыди: — Баләм, бас чолма-чочуг һәр дөдир, көзүмә дөјирләр! — Гоңшу отагда жени ил консертине гулаг асылрләр.

— Чагыр, әјә, чагыр! Әмис оң-оңа тикш фабриканың мөтаби олачыг. һаны үстүндәки јәтәли, бәри вәр көрүм. — Бәздә, — дедим, — оларын ишидир. Прәскүрантынын нөмрәси 34094433, доделдин нөмрәси 010801. Гијәтмә дө 21 манат 50 гәпик, Бишым чыкмир ки, техники-назарәт шө'бәси бу чур биачырыч мөсүлү сатышыш көндәрәндә не фикрилдиш?

Кимсә аралыга сөз атыди: — Баләм, бас чолма-чочуг һәр дөдир, көзүмә дөјирләр! — Гоңшу отагда жени ил консертине гулаг асылрләр.

— Чагыр, әјә, чагыр! Әмис оң-оңа тикш фабриканың мөтаби олачыг. һаны үстүндәки јәтәли, бәри вәр көрүм. — Бәздә, — дедим, — оларын ишидир. Прәскүрантынын нөмрәси 34094433, доделдин нөмрәси 010801. Гијәтмә дө 21 манат 50 гәпик, Бишым чыкмир ки, техники-назарәт шө'бәси бу чур биачырыч мөсүлү сатышыш көндәрәндә не фикрилдиш?

Кимсә аралыга сөз атыди: — Баләм, бас чолма-чочуг һәр дөдир, көзүмә дөјирләр! — Гоңшу отагда жени ил консертине гулаг асылрләр.

— Чагыр, әјә, чагыр! Әмис оң-оңа тикш фабриканың мөтаби олачыг. һаны үстүндәки јәтәли, бәри вәр көрүм. — Бәздә, — дедим, — оларын ишидир. Прәскүрантынын нөмрәси 34094433, доделдин нөмрәси 010801. Гијәтмә дө 21 манат 50 гәпик, Бишым чыкмир ки, техники-назарәт шө'бәси бу чур биачырыч мөсүлү сатышыш көндәрәндә не фикрилдиш?

Кимсә аралыга сөз атыди: — Баләм, бас чолма-чочуг һәр дөдир, көзүмә дөјирләр! — Гоңшу отагда жени ил консертине гулаг асылрләр.

— Чагыр, әјә, чагыр! Әмис оң-оңа тикш фабриканың мөтаби олачыг. һаны үстүндәки јәтәли, бәри вәр көрүм. — Бәздә, — дедим, — оларын ишидир. Прәскүрантынын нөмрәси 34094433, доделдин нөмрәси 010801. Гијәтмә дө 21 манат 50 гәпик, Бишым чыкмир ки, техники-назарәт шө'бәси бу чур биачырыч мөсүлү сатышыш көндәрәндә не фикрилдиш?

Кимсә аралыга сөз атыди: — Баләм, бас чолма-чочуг һәр дөдир, көзүмә дөјирләр! — Гоңшу отагда жени ил консертине гулаг асылрләр.

— Чагыр, әјә, чагыр! Әмис оң-оңа тикш фабриканың мөтаби олачыг. һаны үстүндәки јәтәли, бәри вәр көрүм. — Бәздә, — дедим, — оларын ишидир. Прәскүрантынын нөмрәси 34094433, доделдин нөмрәси 010801. Гијәтмә дө 21 манат 50 гәпик, Бишым чыкмир ки, техники-назарәт шө'бәси бу чур биачырыч мөсүлү сатышыш көндәрәндә не фикрилдиш?

Кимсә аралыга сөз атыди: — Баләм, бас чолма-чочуг һәр дөдир, көзүмә дөјирләр! — Гоңшу отагда жени ил консертине гулаг асылрләр.

Көзәллик 9 әләмәти

ларчын бәјрам һәдјијәси кәтириб. Бах, бу гызыкындир: пәмбиг парчидән тикилимиш мөкәтәби хәләти. Едәдә кәјәр өзүјүң.

Әмиргәтүм бармагларынын ара-сында парчаның кејфијәтини јохлайыб, бәкәли столун үстүнә гојду. Деди:

— Бу хәләт мәнә танышдыр, — деди. — Бәкәли Пәлтары Истеһсалат Бирлијин Бурхыр. Ајарым бундан габаг мән дө ушагычым алышмам. Тифли әјиндә кейн кими чиниңин тикши јерләрин пәмидор кими партады.

— Јагин ушаг гурунудур! Әмиргәтүм чәп-чәп она бәхди: — Биздә ушаглары гуруларә бөлмүрләр.

— Әјә, о гурддан демирәм. Јә'ни ки, ушаг иридир, шаггалдыр... — Хејр, хәләтин кејфијәтисиз тикилмәјиндәдир. Бујур тикшләри дө әл дө мәнәш сөңүдү. Мән һәлә чибләрчин мөкәтәлиф өлчүдә олмасын, кәмаринин енинин олдандар үтүң кәләдиңини демирәм. Узага нијә кедирсән, вәр бәри, бир балача дәртышдырым, көзүлә көр. һәлә бир дө көрүм гијәтмә нечәликдир?

— Бирә 5 манат 40 гәпиклик, бири дө 4 манат 86 гәпиклик. — Өзүдүр ки, вәр, мән дөјәндир. Көзүмүн габагында «Азәр-палләртичәрәти» идарәси бу ма-

лын дүз 500-чү јохлајыб зәј кими һоптым гәјтарды фабрикә. Уста-лик дө онлары 470 манат чәриәләди.

Гоһумлардан бири пилгагыла гајнајән «Бадәмлыны» башына чәкиб, бәкәли столун үстүнә гојду. Деди:

— Елә һәмин вахтлардә сән дөјәң идарә «Кирлинин» истеһсал етәдјиң 1300 дәст мөкәтәбәдәр вә мөкәтәби гыз доңуну јохлајыб 457-ини гәјтарыб фабрика ки, бәлә мал бурхамәзаләр! Өзәриниң дө 492 манат чәриә өләјиб.

— Кәм-кәсири на имиш көрәсән! — На олағат, өтәкләри әјри-јүрү, јахалығлар нәмунасың, чиб-ләр мөкәтәли өлчүдә...

Гонаглардан бири Володәрски адына тикш фабриканын ушаглары үчүн тикшди маллары тоңфәл мөјә мөд кесториниң истади. Невәтәби шампан бәкәли илә һәгһ-һәсәб «чүрүдән» әмиргәтүм өлбәл оңун ағзындан вурду. Мисал дө кәтирди ки, онларын да кәри гәјтарылан маллары аз олмур. Сәһ-бит һәрләниб-фирляныб јәнә кәлиб чыхды ушаг палтары истеһсалат бирлијинин үстүнә. Дејиләр, бирчә әј бундан габат 1500 дәнә багча ушагы үчүн дән јохлајыб, оңун дө 579-дүзәлиш үчүн гәјтарылмаб фабрика.

Хәләт кәтирән әми өлики јәл-ләди: — Иш, елә билрисиниз кәри гәјтармагла гәдәләрны? Хејр! Бир

дө көрүрсән фабрикни биринчи нөв әдијлә бурхадыгы ушаг палларларынның бир әлами кејирлиди икини нөвә. Бәли, кејирлијинә керә!

— Фабриклардән әј чәриә алырлар һә, — дөјә мән көзүчү сава бәхлиб диләдимиң. — Онуң дө факты мәнәдә! — Гоһум аликни чибнә атыб, балача бир дөртәрчә чыхарды вә бәш-ләдә вәрәгомәгә. — һәгһиндә дән-шымдығым «бирликдән» өтән илди 10 әјә әрзиндә дө 8.324 манат чәриә алынышдыса, бу илди мувафиг дөвүрдә алыныб 8.622 манат. Сонра, чәриә сизә десин, өтән илди 10 әјәдә 5.314 едәдә мал кәри гәјтарылмышдыса, бу ил гәјтарылмаб 6.306 едәдә. Сонра дөјирсиниз «бирлик» кишифә өлмөјр. Көрүрсүнүз! Кечән илдәки нисбәтән чәриәдә дө габа-га кедиләр, «үзүғаран» маллардә да.

Кечинкәләрдән бири күй-кәләк-лә ичәри кирди. Әлиндәки гутуну столун үстүнә гојуб деди:

— һаны гәрдәшоглум! Оңунчүн чәкимә һәдјијә кәтиришәм. Амма көрәк мәңи гәјтарылмаб, 38 нөмрә ушаг вәтәбәси тәла билмәдир. индән 37 нөмрә алышмам. Ејбә јоң, чорәбәси кәјсә, ајағыны сых-ләди.

Гуту тәнтәнијә ачылды. Бирчә өтән үзләр туршуду, ағызлар бәзүлдү. Кимсә додагуч диләнди: — Бир нөмрәли ајагыбы фабриканын ишидир. Ајарымдан сонра алты гоңмәса, билгәримың гәјр-дәрәм.

— Нәсә, ахыр вахтлар ушаг палларына фабриканыңиз сән дөјән сизә-үрәкәлә фикр вәрирләр. Тагз сәлимишын гәсәбләрдә, демәк олар, «Ушаг алырмың, ик-тиһсәлшәдирмишын ушаг палтары мағазалары јоқду. Кејфијәтә, бәр-бәзәјә, јарашыға дө о гәдәр маһал гојулмур.

— Сава бахыб јеримдән диң галдым. 12-әјә ки дәгигә галыр-дың. — Әјә, долдуруң гәдәләрә! — дөјә сәлимишын! Бизимлә бир јер-дә нәчә бөлә илләрә чыхыллар. Күн о күн олсун ки, Бәкәли Пәлтары Истеһсалат Бирлијинин директору Әскәрәва, Володәрски адына тикш фабриканын директору Сәлимов, Сумагәт үст палларын фабриканын директору Мустафәјев, 1 нөмрәли ајагыбы фабриканын директору Ахундов јолдылар бизим өзүмүчә, балаларымызын үрәкисә мөсүлү тәһсәл едәб, сатышыш көндәрсин-ләр! һәм көрпәләримизин кәлү шөкә олсун, һәм дө бизим. Чүнки, икәзәлик оңду, доғузгу дон-дура.

һ. НҮСӘИВ

— Нуш олсун, мән мчән дөјиләм.
— Заводунузда ишә кир, өјрәдәк!
— Спәсибо, на работә не лям.
— Пәсулпа на ишә завод, лаучил.

Рессам П. ШАНДИН

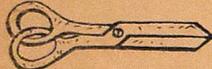
Шахта бабанын һәдйәләре
Подарки дедя Мороза

Имзасыз мәктүб язана
Анонимщику

Сәрхошлуг едәнә
Пьянице

Пламята
Плазигатору

Ишдан гачанә
Летуш

Рәссам П. МУРАШКИ
«ВОНЬКИ» (Минск).

Дәрсләрин һазырладым! Бөрәкәллә! Инди печә җаһым әйрәш, дигәтлә гулаг ас, баласы, сано марагылы бир нагыл данышаҗагам. Етә нагыл ки, мазмуну нечә гулаг чинкилдәтсин, нәтиҗәсә чохларына ибрат дәрск олсын...

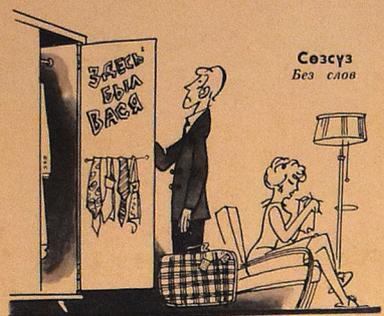
Һә, бири варды, бири јохду, бир мүүллим варды. Ади мүүллим јох һә, алим-философ! Алиһин һәним арвады во нечә ушары варды. Кәһәрден баһилар бу аһәтлә һәсед алларарды, гытә еләјәрди. Аһач һеч кәсәни һәбәри јох иди ки, кизил бир дәрәд чохларына шад-түррәм керүвен аһанан хымыр-хымыр иһкәндә јейрди. Дәрәд дә бу иди ки, ата-ана аһәнин иһки-бәјүк оғлу Нәсирә кәләчкәдә алиһәни чәркә-синдә ивәриәк иһәјрди. Алма нәјләмәк оларды ки, ушағын охумагла арасы јох иди. Нәсир китаб-дәфтардан гөрхәдәгу кими, һеч нәдән гөрхәздәди...

Бир ки белә... доггуз ил белә, ата-ана бир дә онда әһилди ки, ушаг бир тәһәр һәлиб чышыб оһунчу синфин јарысына; иш белә кәтсә, Нәсир беш-алты аһан сорә оһунчу синфи битирәчәк вә камал аттәстатына дүз доггуз фондән «3» гәһмәт дүзүлчәди. Фикир-хәләл ата-ананың ди-диб-дагыдырды. Елә бил оһларә дәјирдәләр: «Еј дили гәһилләр, нә дурмусунуз, ушаг бу гәһмәтләрлә һансы институту гәһысыны дөјә-чәк вә аһырда нечә алиһи олачәг!»

Нәсирин аһчәг аһчәр корәзәһин бәјүмәсә ү-дәтәдә ата аһаны мазәһмәтләди, аһа дә аһаны:

— Сәң дә аһыны мүүллим гәјүмәсәң, — деди. — Алиһи әриштә нәсирсәң, алма өзүна үмәч оһа билмирсәң! Бәјүк бир институтда нечә јүз

Булук тәһәләләриңиз

Сөзсүз
Без слов

Рәссам Н. ХАНТЕМИРОВ
«ЧАЈАН» (Казан).

— Бу мугәһни исә ән орижинал ифачылығына көрә мүкафат алыр.
— А этот участник получает премию за самое оригинальное исполнение песни!

Рәссам В. ШКАРБАН
«КРОКОДИЛ» (Москва).

«ВУНДЕРКИНД» БАЛА

[ҖЫШ НАҖЫЛЫ]

ушага дәрәс дәјирсәң, бу доггуз ил јарымда өз оғлуңи башына еһл-һилик јыңама күчүн чагмады! Ушағын аһыры нечә олачәг!...
— Арвад, гәһ јәмә, хәстә тәһсәр, әрмүд ваһтында дөјәр...
Догрудан дә көзләһилмәдән «мо'чүзә» бәш верди. Ушаг оһунчу синфи гуртарһагуртарда, ата елә бир фонд иһләтди ки... Бакының Му-себајов гәсбәсиндәки 167 нөһрәли мәктәбин оһунчу синфи шәһирди Нәсир Гүлјевин еви, доғма ата-анасы, бачы-гардашы Бақыда галды, өзү голтуғуда сәһилләри «сөһирли хәләчәл» миниб, үчдә Фузүли шәһәрндәки Киров адына 2 нөһрәли орта мәктәбә. Башлады оһунчу синфин гәһаныны дә рајонда охумаға...

— Бәбә, әј бәбә!
— Нә вар, бәбә!
— Бәбә, аһы, оһунчу синифдән һеч кәсә сә-нәдә вермирсәң!...
— Бу нағылды, бала, нағылда һәр шәј олар. Бир дә орасы јадымдан чыхды, дөјим ки, Фу-зүлидәки мәктәбин директору Рүстәм Гүлјев өзкә адам дөјилди, елә Нәсирин доғмача өһи-сик иди. Бу дөфә Рүстәм гардашы оғлуна елә бир «иксир» иһчрди ки...
— Бәбә, Молла Ибраһимхәлил Кимҗәкәрин

Ризван ЧӨБИЈЕВ

Сөзсүз
Без слов

Рәссам Д. БРЕЖКIS
«ДАДЗИС» (Рига).

— Нә јахшы ки, нимчәләр пластмасдандыр...
— Благо еще, что тарелки из пластмасы!

Рәссам Ж. ӘМӘРӘЗОВ
«МУШТУМ» (Дашкәндә).

АБҖТӘБИ-КИШМИШ

Тәмәһләр

САПЫН ШИКАЈӘТИ
Һеч өзүм дә билмирәм
Мәһим нә тәғсирим вар,
Ијнә сәһә едән кими
Мәһи гырыб атырлар.

ГУРБАҖАНЫН КИЛЕЈИ
Гурбаҗаны бир фикир
Күнү-күндән үзүрдү;
Балыглар дә онулла
Чәјдә, кәлдә үзүрдү.

УЛАҖЫН ӘМРИ
Атларын иһысына
Улаг башчы оһантәк,
Әмр еләди: бу күндән
Атлар аһгырсын көрәк.
Манаф МАНАФОВ

— Дәбдән кери гәһмысәң, инди аһшырманы белә таһырлар.
— Отсталый ты, дед. Теперь подтяжки так носят.

Рәссам И. ГӘРИБ

АРВАД ТӘНБӘЛ ОЛАНДА...

[ҖАРЫ ЗАРАФАТ, ҖАРЫ ЧИДДИ]

Вәј киһинки һалына,
Арвад тәнбәл оһанда,
Дән дүшәр сағгалына,
Арвад тәнбәл оһанда.

Евдә һәр шөјдән бөтәр,
Сәлиғә-саһман итәр,
Нәһбакидә от битәр,
Арвад тәнбәл оһанда.

Базарлыг дә еләјәр,
Җаб јүјәр, үи еләјәр,
Ушағы дә бәләјәр,
Арвад тәнбәл оһанда.

Кишк, сәң данышыла илә,
Динсәң—дүшчәк энәл,
Бары сәң оһма тәнбәл,
Арвад тәнбәл оһанда.

Һ. ВАГИФ

НЕЧӘЈӘДИР!

Мәһманханада ики нәфәрә чиркли бир ортада јер кестәрирләр.
— Бу доһуз дамы нечәјәдир? — дөјә онлардан бири сорушур. Мәһманхана саһиби чәваб верир:
— Бир доһуз үчүн ики доллар, ики доһуз үчүн үч доллар.

ИМКАН ВЕРМӘДИ

— Роберт, тутуғушу өзүну нечә һисс едир?
— Јазыг өлдү.
— Гочальгыдан?
— Хәјр, дәрәдән. Мән евләнәндән сонра ар-вадым она бир кәлмә дә данышымаға имкан вер-мәди...

ӘЧЗАХАНАДА

— Ханым, еһтијәтлы олун, бу дәрман чох зә-һәрлидир!
— Ејби јохдур, оһу өзүм үчүн јох, әрим үчүн алырам.

Миниәтүрләр

МӘСЛӘХӘТ
— Ај гызым, башына дөнүм, евимизин үнәваны дөјим, јаз, тез тә'чили јардым көндәр. Хәстәһинк вәзирјәти чох ағырдыр.
— Әжәр еләдирсә, онда гоһум-әгрәбәсына хәбәр верин.

АДЫНЫ БИЛМИРӘМ
— Бала, бу күн нәһәрдә бәгчада нә јәмкәсәң?
— Ана, бир чүр һорра вердиләр, иһкәндә һеч нә јох иди. Ушаглар-дан сорушудум, онлар дә адыны билмәдиләр.

ЕВЛӘР ИДАРӘСИНДӘ
— Јолдаш мүдир, аһы, утаны-рам! Буһулла бешинчи дөфәдир ки, сизин јанымыза шикәјәтә кө-лирәм. Евиким дамыр, иһкәндәки-ләр гызымыр...
— Еһ... Беш дөфә нәдир ки! Бу сизин үчүн һалә ајагачдыр.
Сағиба КӘРИМОВА

* һүсәнгулјев Күсәнгулу Кәсәнгулу оғлуһун адына верилмиш..... нөһрәли дипло-м итәһи үчүн оһун савады е'ти-барсыз сајлыр.
Сәдрәддин БӘДИРХАНОВ

ИЈНӘ ВӘ ГАПЫ МӘСӘЛӘСИ

— Дәһәни иһнәһин көзүндән нечирмәк олармы?
Бу чәтин суала вахтаһла Молла әһи нә чәваб вериб, билмирик.
Аһма мәсәлә бурасындадыр ки, политехник институтунун тәләбәләри дә буһа бәһзәр бир суала бизә мүраҗиәт еләјибләр. Сорушулар ки:
— Иһи бәјүк әһи оһағыһини — политехник вә иһшәт институтларыһин бүтүн тәләбә вә мүүллимәһи ејни вахтада иһкин бир гәһыдан кириб-чыха биларлармы?
Чәваб веририк ки, «мәһбуријәт гаршысында бу мумундур, аһчәг фотосәһилдә көрдүјүһүз бир вәзирјәт јаранар...»
Оһа һислин ки, суал верәнләр фотосәһилә

е'тирәз еләјиб, дөјәрләр ки, әһил вәзирјәт бун-дан дә һисир! Мәһак фотограф шәһки күчүдү шә'бәһинин тәләбәләри иһә аһшәм шә'бәһинин тәләбәләри һәһин гәһыда үз-үзә кәһән вәхт чәһәјди. Онда көрәрдиләр ки, бәсәбәс, тоғуш-ма нечә оһур вә бәлә бир вәзирјәтдә һәһин гәһ-пыдан ичәри кирмән, јахүд бәјүрә чыхмаг һәр оғуаун иһи дөјил...
Бинәләһын әгрәфһына доһаныб, бармағымыз-да сәјимышыг; иһи институтуң дүз оһ үч кириш вә чыхыш јогу аар. Мәһрасән, бәлә бир шәрәһт дә иһи бәјүк институтун нечә һи тәләбә вә мүүллимәһи иһкин бир гәһыһын ағында бәсә-бәс дүшәјә һи вә нә мәһбур еләјир?
Иһтардык иһи, бу суала һәһин институтларыһи рәһбәрләри чәваб версинләр...

Рәссам С. ТАЛЫБОВ

Баш редактор

Салам Гәдирзаде

Редакция һе'әти:

Рүф'әт Әһмәдзаде

(Баш редактор шүәрки)

Нәриман Зейналов

Нәчәфгулу Исмаилов

(Бәди редактор)

Гулам Мәммәдли

Сүлейман Рүстәм

Зәһид Нүсәйизаде

БИЗИМ УНВАНЫМЫЗ:

БАКИ, 370146

Б. Авакјан күчәси,

529-чу мөһәллә

ТЕЛЕФОНЛАР:

32-33-35

32-33-50

32-34-27

32-12-26

ФГ 18856. Сифарш 7184
Истеһсалата верилнишдир:
4. 12. 1978.

Абуна гәҗәти:
6 адығы 1 м. 80 геп.
Кағыз форматы 70 × 108 ..
Җаһымы — 1,4 чөл карәги.
Тиражы: 134143.
Чапә нидәлләниш.
21. 12. 1978
Баки шәһәри. «Коммунист»
нәшријатинин мәтбәәси.

Баку

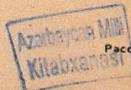
Азербайджанская
ССР, сатирический
журнал «КИРПИ»
 («ЕЖ») на азербай-
джанском языке.

Индекс 76414

Ғимәти 15 гәпик.

Онларын «достлуг» тосту
Их „дружеский“ тост

8344

Рәссам В. ТАТАРИНЦЕВ

